

THE FIRST EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE TO TIMOTHY

1 Shíí Paul, Bik'ehgo'ihí'nań Hasdánohwinilíí, ła'íí Jesus Christ nohweBik'ehń shendaagoz'aąhíí bighą binal'a'á nshłj; Jesus Christ biláhyú ihí'naa doo ngonel'aą dahíí ndaahóndlii; 2 Timothy, odlą' bee da'anii shiye' nlíni, bich'j' k'e'eshchii: Bik'ehgo'ihí'nań nohwiTaa ła'íí Jesus Christ nohweBik'ehń bilgoch'oba'íí ła'íí bits'á'dí' aatét'íi ła'íí iłch'j'gont'ééhíí bee nich'j' goz'aą le'. 3 Macedóniayú déyááda' ánikdéniiid n'íi k'ehgo nanánoshkąąhgo gánánildish'nii, Éphesus golzeeyú síndaada' ła' nneehíí łahgo at'éégo iłch'ígó'aahíí doo bee iłch'ídaagonoh'aah da le', nłdzilgo daabilnńii, 4 Yati' daazhógo alzaahíí ła'íí hadín hadaakínest'aaníí doo aąłzhj' baa na'gozni' dahíí doo ídaayelts'aą da le', daabilnńii áldó', áí łaągo łahadaagoch'idit'áhgo áile', áí Bik'ehgo'ihí'nań kángon'aaníí doo łayłé' át'éé da, áí ko'odlą' zhą bee łaile'. 5 Áídá' kojíí biyi' nzhóqgo, nł'éégo ánách'it'jł bígoch'íłsigo, ła'íí da'anii ch'odląhíí bighą koł ijoo doleełgo koł ch'ídaagont'aah: 6 Áí ła' nnee k'ihzhj' ádaasdzaago łahadaadit'áhíí doo nt'é be'alnéhi yaa yádaakti'íi daasilj; 7 Bik'ehgo'ihí'nań yegos'áni yaa iłch'ídaago'aahíí daanlijgo hádaat'j; ndihíí nt'é daanijhíí ła'íí nt'é nłdzilgo yaa yádaakti'íi doo yídaagolsj da. 8 Áídá' begoz'aaníí nł'éhi áile' bídaagonlj, dávik'ehyú iłch'ígót'aahyúgo, ła'íí

bikísk'eh ánádaach'it'ijlyúgo; ⁹ Díí áldó' bídaagonlji, begoz'aaníí nnee dá́bik'ehyú ádaat'eehíí doo bá álzaa da, ndi hadíí doo begoz'aaníí yikísk'ehyú ádaat'ee dahíí bá álzaa, doo da'dits'ag dahíí, Bik'ehgo'ihí'nań doo daidnksj dahíí, nchq'go ádaat'iiníí, doo bildaagodiyih dahíí, ni' biká' nandeehíí zhá bildaanzhqqhíí, bitaa hik'e báq nadaitseedíí, la'íí nnee nadaitseedíí bá álzaa, ¹⁰ La'íí nant'í' nakaihíí, nnee dabíí ilch'í' biini' daamba'íí yee ídaadilchqqhíí, nnee ch'a'odaayihiyeehíí, léda'ilchoohíí, yáná'iti' yune' nadaach'aahíí, la'íí dahadínta da'anii ilch'ígót'aahíí yits'á'zhí' ádaat'eehíí, áí dawa begoz'aaníí bá álzaa; ¹¹ Áí da'anii ilch'ígót'aahíí Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' baa gozhóni, biyati' nkt'éhi ba'ihégosini at'éé, áí baa nagoshni'íí shaa godet'aa. ¹² Christ Jesus nohweBik'ehń bich'í' ihénsj, án díí bigha bínensh'aaqo áshíílaa, sha'olííhíí la'íí bána'isiidgo áshíílaahíí shil ołtago ba'ihénsj; ¹³ Shíí dabínségo Jesus nchq'go baa yashti' ni', biniigodeshłaa ni', la'íí hoshch'iid ni': áídá' Bik'ehgo'ihí'nań shaa ch'ozbaad, doo bígonsj dayú, la'íí doo oshdłaq dayú ásht'íí lək'ehíí bigha. ¹⁴ NohweBik'ehń bilgoch'oba'íí shich'í' an'odaazlji, odłq' la'íí il'ijóóníí Christ Jesus biláhyú nohwíyééhíí áldó' shich'í' an'odaazlji. ¹⁵ Díí ágolzeehíí da'anii ágolzéhi, nnee dawa daayodłaqo dá́bik'eh, Christ Jesus nnee nchq'go ánádaat'ijhíí hasdáyhiniíhíí bigha ni'godzán biká'zhí' nyáá; shíí áí itah dážhó itisgo nchq'ihíí nshłj ni'. ¹⁶ Shíí dantsé shiláhyú Jesus Christ dážhó shágoho'aakíí ch'í'nah áile'híí bigha Bik'ehgo'ihí'nań shaa ch'ozbaad, áík'ehgo

bikédí'go hadíí da'odlaaḡgo ihi'ṅaa doo ngonel'aa dahíí yee daahinaa doleelíí ałdó' yágoḡo'aał doleelíí shágoḡo'aał n'íí bee bígózi doleelíí bigha Bik'ehgo'ihí'nań shaa chozbaad. ¹⁷ Áík'ehgo ízisgo Nant'án, dahazhí' golínihi, doo datsaah dahi, doo hit'ij dahi, Bik'ehgo'ihí'nań dabízhá goyánihi, doo ngonel'aa dayú dahazhí' daabich'idnłsı ła'íí dážhó ba'ihédaach'inzi le'. Doleelgo at'éé. ¹⁸ Timothy shiye', dabínségo Holy Spirit binkááyú naa yałti' n'íí k'ehgo naa godensh'aahgo gánıłdishnii, Áí naa nagolni' n'íí k'ehgo nłt'éégo nagonłkAAD le'; ¹⁹ Ni'odla' nłdzilgo hónłta', ła'íí nłt'éégo ánánt'ijłíí ádıgonłzi le'; ła' bi'odla' doo daayotł' dago daabi'odla' doo nt'é da silij, tsina'eełíí nihılłtłłdhií k'ehgo: ²⁰ Áí Hyméneus ła'íí Alexánder daaholzéhi itah; áí Bik'ehgo'ihí'nań doo nchł'go yaa yadaakti' dago yıdaagoł'aah doleelíí bigha ch'iıdn nant'án, Satan holzéhi, bich'ı' bidéchid, yiniidaagodılne' doleelgo.

2

¹ Áík'ehgo dantségee, nnee dawa ya da'dohkéedgo, ya náda'ohkaḡḡgo, Bik'ehgo'ihí'nań yił daanłijigo ya da'ohkaḡḡgo, ła'íí ba'ihédaanołsigo ya da'ohkaḡḡ le', daanołwiłdishnii; ² Ízisgo nadaant'aahíí hik'e nnee yedaabik'ehíí dawa bá da'ohkaḡḡ le'; nkegohen'áḡgo k'ıdaalón'niigo daahii'naa doleelíí bigha, Bik'ehgo'ihí'nań bikısk'eh ádaant'eego ła'íí dawa daadinłzigo. ³ Ágát'éégo da'ohiikaḡḡhíí Bik'ehgo'ihí'nań Hasdánohwinııłíí bił nłt'éé ła'íí bił dáıık'eh; ⁴ Áń nnee dawa hasdáyihiniıł hik'e da'anii ágot'eehíí

yídaagołsı̄ hat'ı̄ı̄. ⁵ Bik'ehgo'ihı̄'nań dała'á nlīı̄, Bik'ehgo'ihı̄'nań hik'e nnee bigizhgee siziiniı̄ dała'á, áń Jesus Christ, nnee silı̄ı̄go nyáhi; ⁶ Áń nnee dawa ádaidet'aago yá nada'iznı̄l, nnee bincho'ı̄ı̄ yits'áyı̄nı̄lgo, Bik'ehgo'ihı̄'nań ngon'áá n'ı̄ı̄ biká' ngonyáágo ch'ı̄'nah silı̄ı̄. ⁷ Áı̄ baa yánashti'go hik'e bá shides'a'go, ła'ı̄ı̄ doo Jews daanlīı̄ dahi odla' hik'e da'anı̄ı̄ ágot'eehı̄ı̄ bı̄ł ch'ı̄gonsh'aahgo háshi'doltı̄ı̄; (Christ biláhyú da'anı̄ı̄ ádishnı̄ı̄, doo lé'ishchoogo da.) ⁸ Áı̄ bighą dahayú nnee da'okaąhgo hasht'ı̄ı̄, bı̄ł daagodiyı̄hgo bigan ts'ı̄dag yee dahdaadolnı̄h, doo hadaashkeego da, ła'ı̄ı̄ doo biini' nakigo da. ⁹ Isdzáné daanlı̄ni ałdó' da'ákoahgo ik'eda'asdlaa le', doo ídaada'odlı̄ı̄go da, ła'ı̄ı̄ biini' daagolı̄ı̄go ídaa daagodzaągo; doo dábitsizil zhá binasdziidgo da, doo óodo hik'e dilkoqohé ła'ı̄ı̄ diyágé łań ilı̄nı̄ı̄ yee ik'ena'asdlaa go da; ¹⁰ Áı̄dá' nł't'éégo ánádaat'ı̄ı̄hı̄ı̄ yee ik'eda'asdlaa le', (ágádaat'ı̄ı̄hı̄ı̄ isdzáné Bik'ehgo'ihı̄'nań bikı̄sk'ehyú ádaant'ee daanı̄ı̄hı̄ı̄ dáı̄bik'eh.) ¹¹ Isdzán nlı̄ni dant'éheego ígoł'aah le', idits'ago. ¹² Isdzán doo ła' nnee yı̄ł ch'ı̄gó'aahgo baa godensh'aah da, nnee doo yá nant'aa da doleeł ałdó', ndi dant'éhee at'éé le'. ¹³ Adam dantsé áı̄ı̄'delzaa, Evehı̄ı̄ ikéđı̄'go áı̄ı̄'delzaa. ¹⁴ Bich'ı̄' na'dishch'a'ı̄ı̄ doo Adamhı̄ı̄ da, áı̄dá' isdzánhı̄ı̄ bich'ı̄' na'dishch'a'go Bik'ehgo'ihı̄'nań, Dah, bı̄łnı̄ı̄hı̄ı̄ dáı̄yıtı̄syú ádzaa. ¹⁵ Ágát'éé ndi isdzáné daanlı̄ni ilchiigo biniı̄ı̄godılne' ndi dá yı̄ł ch'ı̄hıkáh, dayúweh da'odlaągo, dawa bı̄ł daanzhoągo, bı̄ł daagodiyı̄hgo, ła'ı̄ı̄ biini' daagolı̄ı̄go daahı̄naayúgo.

3

1 Díí da'anii ágolzéhi, Nnee la' ínashood yinádéz'iinii binasdziidíí hát'ííyúgo aí na'idziid nkt'éhi hat'íí. 2 Ínashood yinádéz'iinii, bishop holzéhi, doo hagot'éégo baa dahgosit'aa dahíí nlii le', bi'aa dała'áhi, ádaagodzaa, biini' golíni, bi'at'e' nkt'éhi, bista' nakáhíí bił nzhóni, la'íí nkt'éégo ilch'ígó'aahíí nlii le'; 3 Doo idlaa dahíí, doo dagoshch'i' bágochíih dahíí, bestso doo yidáhzhí' nlii dahíí; áidá' kóni' k'ehgo at'ééhíí, nzhoggo at'ééhíí, doo dawahá idáhát'íí dahíí nlii le'; 4 An bigowagee bichagháshé nkt'éégo yá nant'aa le', bichagháshéhíí daabidits'ago, la'íí daabidnłsigo; 5 (Nnee bichagháshé doo nkt'éégo yá nant'aa dayúgo, hagot'éégo Bik'ehgo'ihinań daayokaahgo ha'ánałséhíí nkt'éégo ayıłsı doleeł?) 6 Doo anii ínashood siliihíí da, ágát'éhi nliiyúgo, itisdo da'idolteełgo ida'odlıí lek'eyúgo, dńko ch'iidn nant'an bńngot'aahíí k'ehgo bńngodot'aal. 7 Dayúwehyú aldó' doo ínashood daanlii dahíí nkt'éégo yaa nadaagolni'íí nlii le', doo ágát'éhi nlii da lek'eyúgo, dńko baa dahgot'aah doleeł, ch'iidn nant'an biljizh yune' odołkış. 8 Tédaat'iyéhi nkt'éégo ádaayiksiníí, deacons daaholzéhi, aldó' biini' daagolıı le', doo nakiyú yadaakti' dahíí, bestso doo yidáhzhí' nlii dahíí daanlii le'; 9 Nkt'éégo ánadaat'ıı yidaagolııgo ilch'ígót'aahíí da'ohiidlaanıí doo bıgózı da n'ıí daayotą le'. 10 Áı aldó' dantsé nabıda'dintaah le'; áidı' doo baa dah daagost'áni da lek'eyúgo, deacons daanlii doleeł. 11 Da'ágát'éégo daabi'aahíí biini' daagolıı le', doo ch'inii daanii dahíí daalıı le', ídaa daagodzaago dawa bee

daagondlii le'. ¹² Deacons daanlíni bi'aa dała'á le', bichagháshé la'íi bigowaḡee dawa nht'éégo yá nant'aa le'. ¹³ Deacons daanliigo nht'éégo nada'iziidyúgo, nnee nht'éégo baa natsídaakesihíi la'íi Christ Jesus bits'á'dí' odlá'íi doo biini' daaháh dago yá siziihíi daayosbaa. ¹⁴ Dét'ihégo nich'í' hisháál doleeíi bikádesh'íiigo díi nich'í' k'e'eshchii: ¹⁵ Ndi doo hwahá da lək'eyúgo, Bik'ehgo'ihinañ bichagháshé bitahyú hago'at'éégo nht'éégo ách'ít'ééhíi bígonksíihíi bigha nich'í' k'e'eshchii; áí Bik'ehgo'ihinañ hináhi daayokaḡhgo ha'ánáséhé at'éé, áí da'anii ágot'eehíi bee bíyah tsì n'áhi k'ehgo la'íi bee nkdzilgo begoz'áni at'éé. ¹⁶ Bik'ehgo'ihinañ bee da'ohiidlaḡhi dázhó doo bígózi da níi da'anii daan'ni, doo hadín yigha na'ídíkidgo da: Bik'ehgo'ihinañ nnee k'ehgo nyáá, Holy Spirit biláhyú dá bik'ehyú át'ééhíi chí'nah alzaa, Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á yaaká'yú daagolíníi daabo'íi, doo Jews daanlii dahíi bich'í' yádaach'íiti', ni'gosdzán biká'zhí' bi'dodlaḡ, ízisgo idindláadíi biyi' yúdag obi'doltii lək'e.

4

¹ Holy Spirit dá bígóziigo gáníi, Iké'yú goldohyú la' odlá' yits'á'zhí' ádaane' doleeł, spirits k'izéda'diiteehíi la'íi ch'iidn bits'á'dí' ilch'ígót'aahíi hódaayéstsaḡ; ² Ágát'éégo ilch'ídaago'aahíi ínashood ídaadil'íigo léda'ilchoo; binatsekeesíi bésh sidogíi bee bída'dinlidhíi k'ehgo ádaat'ee, áík'ehgo nht'éégo ádaat'eehíi dagohíi doo nht'éégo ádaat'ee dahíi doo yídaagolsi da silii; ³ Ágát'éégo ilch'ídaago'aahíi nnonéhela' daayilni, la' hidán doo daahsaḡ da,

daayih̄nii aldó', áidá' Bik'ehgo'ih̄i'nañ áí hidánhíí áyíílaago n̄nee da'an̄ii ágot'eehíí yídaagols̄igo daayodlaan̄í ya'ihédaanz̄igo daayiyāayúgo Bik'ehgo'ih̄i'nañ bił dábik'eh. ⁴ Bik'ehgo'ih̄i'nañ áyíílaahíí dawa daank̄t'éeé, áík'ehgo doo k'ihzh̄i' ádaile'go da, áidá' ya'ihédaanz̄igo daayiyāago dábik'eh: ⁵ Bik'ehgo'ih̄i'nañ biyati'íí hik'e okāahíí bee nzh̄ōgo alzaahíí bigh̄a. ⁶ Jesus bee nohwik'íyú daanl̄ini d̄íi iłch'ígót'aahíí bee bich'ì' yánánk̄tihyúgo, Jesus Christ n̄t'éēgo yána'iziid̄íi n̄l̄j̄i doleeł, yati' daahohiidlāahíí ła'íi n̄t'éēgo iłch'ígót'aahíí bikísk'eh hiñááłíi bee n̄łdzilgo án̄łs̄i doo. ⁷ Yati' Bik'ehgo'ih̄i'nañ doo bik'eh dahíí, ła'íi sáan yati' daazh̄ogo ádaagole'íi doo óyínk̄s'ąą da: Bik'ehgo'ih̄i'nañ k'ehgo ánt'éeé doleełhíí bigh̄a idínántaahgo bígon'áah. ⁸ Kots'í n̄łdzil doleełhíí bigh̄a idínách'intaahíí ayáhágo íłj̄i, áidá' Bik'ehgo'ih̄i'nañ k'ehgo ách'ít'éeé doleełgo idínách'intaahgo bígoch'ıl'aahíí, áí dázh̄o dawa bee íłj̄i, d̄íi ih̄i'naahíí biyi' n̄t'éēgo nohwá ngon'ąą, ła'íi ik'é'gee ih̄i'naahíí biyi' aldó'. ⁹ D̄íi ágolzeehíí da'an̄ii ágolzéhi, n̄nee dawa daabodlāago dábik'eh. ¹⁰ Áí bigh̄a nada'iidziid, ła'íi nch̄o'go nohwaa yádaakti'híi bigh̄a nohwiniidaagonk̄t'éeé, da'an̄ii Bik'ehgo'ih̄i'nañ hiñáhi bada'óndliigo, án̄ n̄nee dawa hasdáyih̄iñií n̄l̄j̄i, dahad̄íi da'an̄iigo daabodlaan̄í zh̄a itisgo. ¹¹ D̄íi ádishn̄iihíi n̄łdzilgo ádaahn̄ii, ła'íi bee iłch'ígon'áah. ¹² Án̄i nann̄aahíí bigh̄a doo sínte' da le'; niyati'íi, ni'at'e'íi, nił'ijóóníi, ninatsekeesíi, ni'odla'íi, nijú biyi' nzhooníi bee n̄t'éēgo ánt'éeé le', da'odlaan̄í nedaal'j̄i doleełgo. ¹³ Akú níyáázh̄i' Bik'ehgo'ih̄i'nañ biyati' n̄nee

bich'ì' dayúweh daahónzhii, baa yánłti', ła'íi bee ıłch'ıgon'áah. ¹⁴ Dabıntségo ınashood yánadaaziinií niká' daadesniidá' niyi' golıı doleełgo naa hi'né'ıi dayúweh bee na'izıid le'. ¹⁵ Anıłdishniihıi dá baa natsınkees nt'éé; áı dá sínziı nt'éégo ánánt'ııı le'; áık'ehgo dayúwehégo ná goldohıi nnee dawa daano'ıı doleeł. ¹⁶ İdaagondzıı, ıłch'ıgon'áahıi baa gonyáı: áı k'ehgo dayúwehégo ánánt'ıııyugo hasdánıah, hadın nidits'agıı ałdó' hasdádogaal.

5

¹ Báyan nlıni doo bıł ntéh da, áıdá' nitaa nlıni k'ehgo baa natsınkeesgo bidag yánłti'; nnee áni nakaiyeehıi nik'isyú k'ehgo bidag yánłti'; ² Sáan daanlıni nimaa k'ehgo ádaahón'niih, dilkoqohgo ádinlziıgo isdzané áni nakaiyeehıi nilahkıı k'ehgo ádaahón'niih. ³ Sáan itsaa daanlıni, doo hagot'éégo bich'ogo'niı dahıı daadınłsıgo bich'onniı le'. ⁴ Sáan itsaa nlıni bichagháshé, dagohıı biwóyéta, bich'ınéta daagolııyugo, áı bigowagee Bik'ehgo'ihı'nań k'ehgo ihı'naahıı yıdaago'aa le', áık'ehgo bishchiiniı bidená nanáda'ahi'niı le'; áı Bik'ehgo'ihı'nań bıł nkt'éé ła'ıı bıł dáıık'eh. ⁵ İtsaa nlınihıı, dasahndi nagháhi, Bik'ehgo'ihı'nań ya'okııgo dayúweh na'okeedgo na'okaa, t'égee ła'ıı jııgee. ⁶ Áıdá' gonedlııhıı zhá hádez'ııhıı, hiınaa ndi daztsáni k'ehgo at'éé. ⁷ Dıı nłdzilgo bee bıł ch'ıgon'áah le', áık'ehgo doo baa dahdaagot'aa da doleeł. ⁸ Dahadıı bik'ıı, dabıı bichagháshé zhá itısgo, doo nkt'éégo áyııı da lək'eyugo, doo oshdlıı da niıhıı k'ehgo at'éé, doo odlıı dahıı bitısgo nchı'go adzaa. ⁹ İsdzané ła' doo

hwahá gostádin bił łegodzaa dahíı, itsaa daanlíni, doo itah bizhi' bá ágóle' da, ła'ıı bika' dała'á n'ııyúgo zhá itah bizhi' bá ágóle', ¹⁰ Nht'éégo binasdziidııı bee baa na'goni' le', chągháshé daayinesaąyúgo, baa hasta' nách'ikah hat'ııyúgo, ınashood bikee yá tádáıgisyúgo, bich'ı' goyéégo nadaagowahııı yich'odaanııyúgo, ła'ıı na'idziid daanzhoonııı dawa nayik'ı'iziid lək'eyúgo itah bizhi' bá ágóle'. ¹¹ Áıdá' itsaa áníi nakaiyeehııı doo itah bizhi' bá ágóle' da: áı dánko nniıneh hádaat'ııgo Christ yits'á'zhı' ádaane'; ¹² Áık'ehgo dantsédá' Bik'ehgo'ihı'nań bá na'isiid doleeł daanıi n'ıı k'ihzhı' ndaizné'hııı bigha biniidaagodılnehııı bee bándagodot'aal. ¹³ Gotahkaigo daazhógo anákeelııı yıdaagoł'aah alđó'; doo áı zhá da, ch'ııı daanıi ła'ıı dawahá yaa yádaaktı', doo bidildoo dahııı ndi, doo yaa yádaaktı' da le'at'éé n'ıı ndi yaa yádaaktı'. ¹⁴ Áık'ehgo dııı hásht'ııı, itsaa áníi nakaiyehııı nnádaalse' le', bichągháshé ádaagole', bigowa nht'éégo ádaayıksı, áık'ehgo nohwits'á'zhı' ádaat'eehııı doo nohwaa ch'ıııı ádaile' da doleeł. ¹⁵ İlk'ıdá' ła' Satan yich'ı'go ádaasdzaa. ¹⁶ Nıee ła' dagohııı isdzán ınashood nlíni bik'ııı itah itsaa nıııyúgo yich'onııı le', ınashood daanliinııı doo nadaabinł'og da doleełhııı bigha; áık'ehgo itsaa daanlíni doo hagot'éégo bich'ogo'nııı dahııı yich'odaanııı doleeł. ¹⁷ ınashood yánadaaziinııı nht'éégo yikısk'eh nadaaziinııı nakidn da'ágánelt'eego daidınksıgo bich'ı' na'ihııııł, hadın yánadaaltihııı ła'ıı ıłch'ıgó'aahııı nayik'ıda'iziidııı da'ái zhá itisgo. ¹⁸ Bik'ehgo'ihı'nań biyati' bek'e'eshchiinııı gánııı, Magashııı t'oh naghái hayı'ıl'eesdá' bize' doo bik'en'áah da. ła'ıı

aldó' gáníí, Hadín na'iziidíí bich'í' na'i'niilgo goz'aa. ¹⁹ Ínashood yásizini baa dahgosit'aahíí doo óyénkts'aa da le', naki dagohíí taagi hilt'eego daayo'íí lék'eyúgo zhá. ²⁰ Nchọ'go ánadaat'ííhíí dawa bináál bíl ntéh, ła'ihíí biini' daaháh doleełhíí bighá. ²¹ Bik'ehgo'ihí'nań ła'íí Jesus Christ nohweBik'ehń, ła'íí Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú daagolíníí bitahasdlaahíí binadzahgee nawode bee gánikdishńii, Díí baa nich'í' yashti' n'íí bénánłńiihgo baa nanńaa, nńee doo dała'á itisgo nił nzhọọ da, doo ił'anigo baa natsínkeesgo da. ²² Bik'ehgo'ihí'nań biyati'íí yee yánáltih doleełgo nńee da'adza'íí doo dagoshch'í' biká' ndenłńíh da; nńee nchọ'go adzaahíí doo bíl dała' ánt'ée da; dilkọọhgo ádinłzi. ²³ Kodí' godezt'i'go doo tú zhá nidlaą da, áidá' ayáhágo dahts'aa bitoo nidlaą, nibid bich'í' nzhọọhíí bighá, ła'íí da'ákozhá dinníihíí bighá. ²⁴ Nńee ła' ch'í'nah nda'iksih, áik'ehgo dagoshch'í' baa yá'iti' doleeł; áidá' ła'ihíí binchọ'íí doo dagoshch'í' daahiltséh da. ²⁵ Da'ágát'éeego nńee ła' nk't'éeego ánát'ííhíí bik'izhí' hit'íí; doo hit'íí da ndi, doo hagot'éeego nádil'íí da.

6

¹ Isnáh daanliiníí binant'a' daanliiníí daidnłsı le'; doo ágadaat'íí dayúgo Bik'ehgo'ihí'nań bizhí' ła'íí bee iłch'ígot'aahíí doo dilzi dago ádaile'. ² Ła' binant'a' ínashood daanliyyúgo, odla' yee bik'isyú daanliyhíí bighá doo yitisyú ádesti' da le', áidá' na'idziidíí bee bich'odaanliihíí ínashood Bik'ehgo'ihí'nań bíl daanzhooníí daanliyhíí bighá dayúweh nk't'éeego yá nada'iziid le'. Díí dawa iłch'ígon'áah, ła'íí bee bidag yádaanłti'.

3 La' nnee lahgo ilch'ígó'aah lèk'eyúgo, la'íí Jesus Christ nohweBik'ehñ biyati' da'aniihíí la'íí Bik'ehgo'ihí'nañ k'ehgo be'ách'ít'éégo ilch'ígót'aahíí doo bił dábik'eh da lèk'eyúgo;

4 Áñ doo nt'é yígótsj da ndi idilkqaah, la'íí na'idilkid la'íí agodit'áhíí zhá bił nt'éé, aí la' báyééhíí idáhách'it'iiníí áile', la'íí ilch'ij' nagonkkaadíí, dénchq'ého aayá'iti'íí, la'íí nchq'go laadaagoch'odlíhíí al'dó' áile',

5 Nnee ágádaat'eehíí biini' daachqodgo da'anii ágot'eehíí bits'á'zhj'go ádaasdzahíí dayúweh lahadaadit'áh, daazhógo Bik'ehgo'ihí'nañ k'ehgo ách'ít'ééhíí bee ich'it'ij' daanzj: ágádaat'eehíí doo bił nahkai da.

6 Ndihií Bik'ehgo'ihí'nañ k'ehgo ách'ít'ééhíí la'íí koł dábik'ehyú ch'ihinaahíí da'anii bee ląągo ich'it'ij'.

7 Doo nt'é ni'gosdzán biká' bił daagosiidlij da, áídí' da'aniiigo daan'niigo doo nt'é ch'ídaan'né' da doleeł.

8 Nohwihidán la'íí nohwi'íí daagolijhíí bighá nohwił daagozhqó le'.

9 Áídá' hádaakdzil hádaat'iiníí nabídaadintaahíí la'íí bánakj'íí'ááhíí yee nihidéh, la'íí doo daagoyąą dago la'íí iní'da'dilni'go nchq'go hádaat'iiníí yee nihidéh, aí daabilchqoh, la'íí da'itsaahíí begoz'ąą yune' odaabilkaad.

10 Bestso bidáhzhj' ch'ilijhíí nchq'go ágot'eehíí dawa bikeghad at'éé: aí la' idáhádaat'ijgo odlą' yits'á'zhj' ádaane', la'íí ląągo doo bił daagozhqó dahíí yee iní'da'dilni'.

11 Ndihií ni, Bik'ehgo'ihí'nañ bána'iziidíí nlini, ágádaat'eehíí dawa bits'ánlyeed; dábik'ehyú ánt'éé le', Bik'ehgo'ihí'nañ be'ánt'éé le', ni'odlą' golij le', ni'ijqó le', níni' k'eh ántsj, la'íí nijíí yune' isht'egodnt'éé le'.

12 Nohwi'odlą' bá nagonkkaad le', dahazhij' ihí'naahíí ndzilgo

hónŋta, áí bich'i' ni'dokéed ni', áídí' ch'iláni binááł ni'odla' bee hándzii ni'. ¹³ Díí nawode bee ágánłdışnii, Bik'ehgo'ihinań dawahá daahi'naago áyłsiní binadzahgee, ła'íí Christ Jesus, Pontius Pilate holzéhi binááł bi'odla' nłt'éégo yee hadzii n'íí ałdó' binadzahgee; ¹⁴ Díí begoz'aaní bikísk'eh ánt'éé, doo hayú naa daats'idilhił dago, doo naa dahgosit'aah dago, Jesus Christ nohweBik'ehń nádzáazhi': ¹⁵ Áí bijjı biká' ngonyáágee Bik'ehgo'ihinań ch'ınah áile' ndi at'éé, án zhá Nant'an baa gozhóóní, ızisgo nant'ánhí bitisgo Nant'an, yedaabik'ehí bitisgo yeBik'ehń; ¹⁶ Ihi'naa doo ngonel'aa dahí da'án zhá bits'á'dí'hi at'éé, án idindláádí yiyi' goljı, doo hadín akóne' nowáhi at'éé da; án doo hak'e nnee bo'jı da, doo daabołtséh at'éé da: án dahazhi' dilzı le', ła'íí dahazhi' dawa yebik'eh le'. Doleełgo at'éé. ¹⁷ Nnee ni'godzán biká' hádaałdzilí gádaabilnıii, Doo itisgo ıdaadisohıl da le', ła'íí yee hádaałdzilí dá doo ba'olnıızhi' doo ba'ohı da le', áídá' Bik'ehgo'ihinań hináhi bada'ohı le', án bilgoch'oba'go dawahá nohwił dá bik'ehyú doleełı ch'ıda'izkaadgo nohwaa yihinıı. ¹⁸ Nłt'ééhı baa nahkai le', daabilnıii, ła'ágo nłt'éégo ánadaaht'jıı, ła'íí nohwıyééhı ła'dı' nadaahnıih, ła'íí ich'odaahnıi le'; ¹⁹ Kih bit'ááh ledn'aahı nłdzilyúgo kihı nłdzilgo goz'aa, da'áık'ehgo nłt'éégo ánadaaht'jııyúgo yunáasyú goldohyú nłdzilgo nasozjı doleeł, áık'ehgo ihinań doo ngonel'aa dahı bee daahinohnaa doo, daabilnıii. ²⁰ Timothy, bee na'osdli'ı baa gonyáá, yati' Bik'ehgo'ihinań doo bik'eh dahı, ła'íí yati' da'ılınıgo nadaagoch'ijaahı

bits'á'zhì' ánt'ée, la'íí ígoł'ąągo bił'ígóziníí ga'ánolini,
Bik'ehgo'ihí'nań biyati' bits'á'zhì' ilch'ígót'aahíí,
aldó' bits'á'zhì' ánt'ée. ²¹ Ła' áí ił'ígóziníí
daayodłąągo da'anii odł'íí yits'á'zhì' ádaane'go
nda'ahısiih. Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íí bee
nich'ı' goz'ąą le'. Doleełgo at'ée.

**The New Testament of our Lord and Saviour
Jesus Christ
New Testament in Apache, Western (US:apw:Apache,
Western)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Western Apache (Apache, Western)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apache, Western

© 2012, Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

22cab38e-86e0-5c5b-8972-5c0fa467c049